

radislav trkulja

skice za portret vremena

Ono što zmija nosi u svojoj gipkosti, ono što osećam prelazeći iz vazduha u vodeno ogledalo, trenutak lebdenja pre pada, ili mekog spusta — sve to, ako kažemo jednim znakom, sve je to plamen.

Posmatrao sam ga jedne avgustovske noći, između četvrtka i petka, kada se pojavio visoko iznad blagih linija Deli Jovana, tamo u istočnom kraju. Noć je bila blaga i ona specifičnost toplih noćnih zvukova, koji su činili tišinu savršenom, terali su me da posmatram nebo.

Plamen se pojavio iznenadno, kao poznanik, tačno iznad vrha zvanog »Pismiga«, ali mnogo više u nebu. Imao je oblik zamaha i oštrog sečiva, a blagost se pokazivala u osećanju kao u velikoj veštini čudaka Ribhakue... jer ovoj veštini vađenja srca nije potrebno vreme. To je ono između dva trenutka, između dva vremena. To je taj trenutak vatre kada je vidiš i tek kasnije, posle nekog vremena i godina shvatiš da je to neobjašnjivo, da tu nema realnosti, izgubljeni trenutak, neponovljivi fijuk biča, munjeviti raspon prostora, shvatljiv u trenutku svetlo-tama.

Jedno vreme hranio sam se svim i svachim. Još kao dečak gutao sam skakavce da bih izvesno vreme mogao da provedem u vazduhu. Trebalo je progutati 1734 skakavca da bih, njihovom snagom podržan, mogao lebdeti u vazduhu 5 do 6 sekundi. Mnogo je zavisilo i od vrste skakavaca koje sam gutao. Međutim, bilo je naporno uhvatiti i zadržati tolike skakavce, zbog kojih sam morao stalno držati usta zatvorena, jer dešavalo se da se zaboravim u društvu rođaka i prijatelja i da otvorim usta da nešto kažem, pa bi neki iskočio pravo na nosić moje lepe rođake L. ili na ogromno uho mog interesantnog prijatelja I. R.

Tako sami ne znajući za mišljenja drugih, posle ere skakavaca prešao na eru zmija.

... Tog trenutka je naišao taj čuveni naučnik sa Severa i zapanjen gledao kako, jedna za drugom, osam živih plodova prirode nestaje u mojim ustima! Opravši četke u terpentinu, odveo sam svoga

gosta pod moje istorijsko drvo, gde smo posedali u udobne fotelje od pletenog pruća. Naš razgovor je bio kratak, jer ja sam tada više palcao nego izgovarao reči ljudi, a u određeno vreme odlepio sam se od tla i otišao...

Voda, koja je negde duboko pod zemljom, nagoveštena je teškim uzdasima kamenih bregova...

Uspavan mirisom pregršti raznih trava koje držim u širokim zenicama kao bilje u vodenim prostranstvima...

Sanjao sam kako dolikuje uspavanom. Sanjao sam vlažne predele pune kišnih dana. Bujice i potope.

Sanjao sam zvezde na maloj pučanji prema vodoskoku, tihom i večno živahnom. Sanjao sam prevrnutu kućicu iz koje izlazi dim prema užarenoj utrobi zemlje. Sanjao sam tako na pregršti trava i sa zadržalim bosikom u otvorenim očima.

Ovako je to počelo...

Skočivši u dubokoplavomrku vodu, pao sam u duboki san. Sanjao sam da sam tanka nebeska paučina drhtavo razvučena vasionom po kojoj gamižu nepoznati glasovi. Sanjao sam strah u obliku pravde sa čistim licem i tegove srca koji su bestežinski lutali prostorima, nepravedno mereći prostranstva svojom sitnom zapreminom. Okretao sam se u vodi sna i čudio strelama svetlosti koje su prolazile kroz moje telo, ne uspevajući da ga objasne. Osećao sam oštre vrhove mojih čula, zabodene u ogromnu vasionu večnog pufovanja. Tako sam počeo da se delim i tamo gde je bilo moje telo sada je prozirna masa, kao i svuda. Delovi tela, razbacani u milijarde sitnih delića, lutaju razjedinjeni prostorom.

U dalekoj budućnosti, kada snagom strahovitih sila prostor bude sabijen u nekoliko čestica praha, znaću šta sam bio. Jedino me malo čude te sile, ali to je tako potrebno snu.

Sa rukom kojom se potpisujem želeo sam da uhvatim prostor i tako sam se sunovratio.